

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

«*вересня*» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НАУКОВА ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ**

Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: **052 Політологія**

Освітньо-професійна програма: Політологія

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність». – Одеса: ОНУ, 2025. – 35 с.

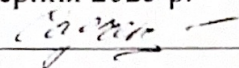
Розробники:

Чайковська Марина Петрівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

Клейменова Світлана Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

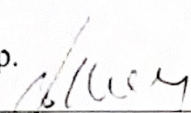
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

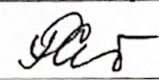
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Олена САДЧЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

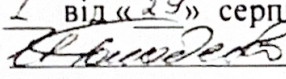
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Віктор МАСІН

Погоджено із гарантом ОНП

Схвалено Навчально-методичною комісією (НМК) економіко-правового факультету

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Голова НМК Ірина ГОЛОДЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ року

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ року

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ року

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна (очна) форма навчання	Вечірня (очна) форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 годин - 90 змістовних модулів – 2	Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика та інформація Спеціальність: С 2 Політологія Рівень вищої освіти: Третій (освітньо- науковий)	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		2-й	
		Семестр	
		4-й	
		Лекції	
		12 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		66 год.	
		Форма підсумкового контролю	
		Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування системи знань щодо методології управління інноваційними та науковими проєктами, програмами, а також набуття навичок впровадження проєктних рішень у практичній діяльності (включаючи навички взаємодії учасників проєкту з метою його успішної реалізації); знань щодо основних категорій, які становлять теоретичні основи охорони інтелектуальної власності, та правових засобів, що застосовуються для правового регулювання відповідних суспільних відносин, а також набуття навичок з вірного тлумачення та застосування на практиці норм права, що регулюють відносини інтелектуальної власності.

Завдання дисципліни:

- засвоєння основних теоретичних положень та набуття необхідних практичних навичок, що дозволяють усвідомлювати місце і роль управління проєктом, програмою у загальній системі організаційно-економічних знань та ефективно застосовувати спеціальні методи та інструменти – для вирішення задач управління інноваційними та науковими проєктами, а також необхідні правові засоби – для реалізації та захисту прав інтелектуальної власності;
- засвоєння спеціальної термінології проєктної діяльності, сучасних методик, процедур, моделей та техніки використання сучасного технологічного інструментарію управління проєктом, програмою;
- набуття практичних навичок застосовувати організаційний інструментарій управління проєктом, програмою; визначати цілі проєкту, програми; здійснювати обґрунтування та структурування проєкту, програми; розраховувати кошторис та складати бюджет проєкту, програми; складати календарні графіки виконання проєкту, програми; контролювати і коригувати план реалізації проєкту, програми; управляти проєктом, програмою на всіх стадіях розвитку їх життєвого циклу; використовувати сучасні інформаційні технології в процесі управління проєктом, програмою;
- засвоєння основних теоретичних положень щодо права інтелектуальної власності; об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності; законодавчих актів і норм, що регулюють суспільні відносини, пов'язані зі створенням, використанням та захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні;
- засвоєння основних теоретичних положень та набуття необхідних практичних навичок щодо способів захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності від можливих порушень.
- набуття практичних навичок визначати об'єкти авторського права, об'єкти права промислової власності; застосувати норми права при моделюванні способів розв'язання конкретних юридичних ситуацій та вирішенні задач; складати цілісне уявлення про сучасні проблемні питання розвитку права інтелектуальної власності, оцінювати проблеми його теорії та практики з метою вироблення конкретних пропозицій по вдосконаленню окремих положень вітчизняного законодавства у цій сфері.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК06. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проєкти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство під час їхньої реалізації.

СК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук.

СК08. Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності

Програмні результати навчання:

РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.

РН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.

РН 03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.

РН 05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.

РН 10. Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.

РН 11. Складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності.

РН 12. Розробляти комплексні стратегії забезпечення сталого розвитку та соціальнополітичної згуртованості, ґрунтуючись на глибокому розумінні політичного простору як різномірного та динамічного явища

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- як формулювати основну проблему та цілі інноваційного та наукового проєкту, визначати потенційні фактори впливу з боку зовнішнього оточення;
- як проводити комплексний проєктний аналіз, оцінку ефективності проєкту, програми;
- як здійснювати управління часом виконання проєкту, програми та ресурсами проєкту;
- об'єкти авторського права і суміжних прав, об'єкти права інтелектуальної власності;
- що являє собою понятійний апарат вчення про право інтелектуальної власності;
- сучасні проблемні питання розвитку права інтелектуальної власності;

вміти:

- формулювати основну дослідницьку задачу;
- здійснювати розподіл обов'язків і відповідальності, розробляти організаційні структури проєкту, програми, виконувати обов'язки менеджера проєкту, програми;
- формувати перелік потенційних ризиків проєкту, програми, здійснювати оцінку можливих наслідків ризиків, розробляти план управління ризиками;
- оцінювати кінцеві результати проєкту, програми, використовувати набутий досвід в управлінні іншими проєктами;
- розуміти механізми правозастосування та його особливості; розкривати механізми набуття і реалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- правильно застосовувати норми законодавства для захисту права на об'єкти інтелектуальної власності.
- застосовувати норми права при моделюванні способів розв'язання конкретних юридичних ситуацій та вирішенні задач.
- оцінювати проблеми правового регулювання відносин інтелектуальної власності, з метою вироблення конкретних пропозицій з удосконалення окремих положень вітчизняного законодавства, що регулює відносини у цій сфері.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ, ПРОГРАМАМИ

Тема 1. Загальні засади методології управління проєктами, програмами

Проективізація суспільства та наукових досліджень ХХІ століття. Тенденції наукових досліджень в новій постіндустріальній економіці. Концепція проєкту в управлінні. Основні риси, ознаки, властивості проєктів, програм. Класифікація проєктів, програм. Життєвий цикл проєкту. Особливості сучасних проєктів наукових досліджень. Роль інформаційних систем та комунікаційних технологій в реалізації сучасних наукових проєктів. Особливості інформаційної складової та технологічного інструментарію наукових проєктів математичного спрямування.

Тема 2. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм

Компоненти структуризації проєкту, програми. Планування послідовності виконання проєктів, програм. Генерація ідей при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм. Методи пошуку інноваційних ідей. Метод ментальних карт (Mindmapping) Т. Бьюзен. Програмно-технологічна підтримка mindmapping. Бізнес-моделі планування проєктів. Модель Value Proposition. Модель NABC. Business Model Canvas. Пошук ніші. Аналіз чинників невдач. Визначення стратегічних потреб. Гнучкі методології розробки проєкту.

Тема 3. Управління та інформаційна підтримка проєкту, програми

Модель управління проєктами, програмами як поєднання основних функцій проєктного менеджменту та інструментів їх реалізації. Стандарти та моделі щодо визначення структури життєвого циклу проєктів, етапи розробки, недоліки та переваги. Особливості інформаційної підтримки наукових проєктів математичного спрямування. Розвиток методів управління проєктами. Діаграма Ганта. Метод СРМ. Діаграма PERT. WBS–структура проєкту. Логіко-структурний підхід в управлінні проєктами, програмами. Інформаційне середовище проєкту як передумова успіху проєкту. Базові функціональні можливості сучасних інформаційних систем управління проєктами (ІСУП). Модель проєкту в ІСУП.

Тема 4. Управління вартістю, часом, персоналом, якістю та ризиками проєкту, програми

Структура проєкту в розрізі стадій життєвого циклу та функціональних напрямків. Оцінка ефективності інвестиційного проєкту. Показники оцінки ефективності інвестиційних проєктів на базі статистичних та динамічних методів. Сфери застосування та обмеження методів. Джерела ресурсного забезпечення проєкту та їх вибір. Планування витрат. Поняття ризику та невизначеності. Класифікація ризиків проєкту. Причини виникнення та чинники впливу на динаміку ризиків. Основні методи аналізу ризиків та способи їх зниження. Сутність управління якістю проєкту та способи забезпечення якості проєкту. Формування команди проєкту. Організація

ефективної діяльності команди. Управління конфліктами в проєктах. Розвиток команди. Методи підвищення ефективності реалізації проєкту. Лідерство і мотивація в команді.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОХОРОНА ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 5. Загальні засади права інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності. Предмет та метод права інтелектуальної власності, система права інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Об'єкти права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності.

Тема 6. Авторське право та суміжні права

Поняття та ознаки авторського права. Джерела авторського права. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Особливості виникнення та здійснення авторського права. Захист авторських прав.

Тема 7. Патентне право

Поняття патентного права. Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноздатності. Поняття і ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Оформлення патентних прав.

Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності

Поняття та види нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Наукові відкриття: поняття, ознаки, захист прав. Поняття, ознаки та об'єкти захисту прав на раціоналізаторські пропозиції. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Очна форма				Вечірня форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п/с	ср		л	п/с	ср
1	2	3	4	6	7	8	9	11
Змістовий модуль 1. <u>Управління проєктами, програмами</u>								
Тема 1. Загальні засади методології управління проєктами, програмами	10	2	1	7	10	2	1	7
Тема 2. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм	10	2	1	7	10	2	1	7
Тема 3 Управління та інформаційна підтримка проєкту, програми	10	1	2	7	10	1	2	7
Тема 4. Управління вартістю, часом, персоналом, якістю та ризиками проєкту, програми	10	1	1	8	10	1	1	8
Контрольна робота за ЗМ 1	5		1	4	5		1	4
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	33	45	6	6	33
Змістовий модуль 2. <u>Охорона інтелектуальної власності</u>								
Тема 5. Загальні засади права інтелектуальної власності.	10	2	1	7	10	2	1	7
Тема 6. Авторське право суміжні права	10	2	1	7	10	2	1	7
Тема 7. Патентне право	10	1	2	7	10	1	2	7
Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.	10	1	1	8	10	1	1	8
Контрольна робота за ЗМ 2	5		1	4	5		1	4
Разом за змістовим модулем 2	45	6	6	33	45	6	6	33
Усього годин	90	12	12	66	90	12	12	66

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять
(Додаток 1)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Вечірня форма
Змістовий модуль 1. Управління проєктами, програмами			
1	Тема 1. Загальні засади методології управління проєктами, програмами.	1	1
	Тема 2. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм	1	1
2	Тема 3. Управління та інформаційна підтримка проєкту, програми	2	2
3	Тема 4. Управління вартістю, часом, персоналом, якістю та ризиками проєкту, програми	1	1
	Контрольна робота за ЗМ1	1	1
Змістовий модуль 2. Охорона інтелектуальної власності			
4	Тема 5. Загальні засади права інтелектуальної власності	1	1
	Тема 6. Авторське право та суміжні права	1	1
5	Тема 7. Патентне право	2	2
6	Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об’єктів права інтелектуальної власності.	1	1
	Контрольна робота за ЗМ2	1	1
	Всього	12	12

7. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Вечірня форма
Змістовий модуль 1. Управління проєктами, програмами			
1	Тема 1. Загальні засади методології управління проєктами, програмами	7	7
2	Тема 2. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм	7	7
3	Тема 3 Управління та інформаційна підтримка проєкту,програми	7	7
4	Тема 4. Управління вартістю, часом, персоналом, якістю та ризиками проєкту, програми	8	8
5	Контрольна робота за ЗМ1	4	4
Змістовий модуль 2. Охорона інтелектуальної власності			
6	Тема 5. Загальні засади права інтелектуальної власності	7	7
7	Тема 6. Авторське право та суміжні права	7	7
8	Тема 7. Патентне право	7	7
10	Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об’єктів права інтелектуальної власності	8	8
11	Контрольна робота за ЗМ2	4	4
	Всього	66	66

*До самостійної роботи відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, розробка проєкту наукових досліджень за тематикою здобувача, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт за змістовими модулями (тестування).

** В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю (Додаток 3).

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; метод проєктів, кейс метод, мозковий

штурм, підготовка та захист рефератів

- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання власних проєктів та рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання вирішення практичних задач, оцінювання вирішення ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;
- тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими модулями (тестування).

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 3
- Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 5
Періодичний контроль:	
- Контрольна робота за змістовними модулями у формі тестування	Від 0 до 10

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання

теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань		понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та презентація	0 балів	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно здобувач пояснює матеріал впевнено і за допомогою викладача виправляється, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами, інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
	2 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми із зазначенням невирішених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	3 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза власного дослідження, метод відповідає тематиці

		та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	0 балів	Здобувач практичну задачу, ситуаційну вправу, проблемну ситуацію не виконав.
	1 бал	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але недостатньо розкрив сутність, допускаючи при цьому суттєві неточності; відсутні сформовані уміння та навички дослідження і обґрунтування висновків; використано обмежену кількість джерел.
	2 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, має ускладнення щодо виділення суттєвих його ознак, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків; використано обмежену кількість джерел.
	3 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє знання предмету вивчення, чітко описує суттєві його ознаки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки і формулює висновки; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	4 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі обґрунтовує обрані методи та інструменти дослідження, повно і чітко представляє основні теоретичні поняття для аналізу практичного матеріалу; в аналітичній / розрахунковій частині надає повноцінний аналіз проблеми, що досліджується, її всебічне висвітлення, у висновку формулює розгорнуті висновки, окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	5 балів	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє володіння навичками наукового дослідження; виявляє самостійність у підборі, аналізі та узагальненні відповідної

		статистичної та аналітичної інформації; із розглянутої проблеми робить чіткі вірні висновки. Здобувач виконує задачу, розв'язує ситуаційну вправу, проблемну ситуацію з творчим підходом, використовуючи нешаблонні фрази, демонструє розгорнуте, цікаве бачення, яке відрізняється власними роздумами, висновками; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
Контрольна	0 балів	Відповідь на запитання неправильна.
робота за змістовними модулями у формі тестування	1 бал	Відповідь на запитання правильна.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Порівняльна характеристика проєктного та процесного підходів в управлінні.
2. Ознаки та характеристики проєкту. Системи класифікації проєктів.
3. Особливості управління науково-дослідницькими проєктами.
4. Життєвий цикл проєкту. Структура, етапи та фази. Основні процеси.
5. Стандарти щодо визначення структури життєвого циклу.
6. Каскадна модель, етапи розробки, недоліки та переваги.
7. Спіральна модель, проблеми її використання.
8. Залежність ризиків від часу розробки для різних моделей.
9. Еволюція методів управління проєктами.
10. Діаграма Ганта. Переваги, недоліки, історія запровадження.
11. Метод CPM. Переваги, недоліки, історія запровадження.
12. Діаграма PERT. Переваги, недоліки, історія запровадження.
13. Загальна схема проєктного аналізу.
14. Попередній аналіз ідеї проєкту. Mindmapping та IC щодо їх побудови.
15. Сучасні тренди програмно інформаційної підтримки Mindmapping.
16. Бізнес-моделі обґрунтування цінності проєкту.
17. Елементи бізнес-моделі, їх призначення та послідовність.
18. Поняття ризику та невизначеності.
19. Класифікація ризиків проєкту.
20. Причини виникнення та чинники впливу на динаміку ризиків.
21. Визначення бюджету. Фінансування проєкту, програми.
22. Оцінка ефективності інвестиційного проєкту.
23. Показники оцінки ефективності інвестиційних проєктів на базі статистичних та динамічних методів.
24. Джерела ресурсного забезпечення проєкту та їх вибір.
25. Методи підвищення ефективності реалізації проєкту.
26. Законодавство України в сфері інтелектуальної власності.

27. Загальна характеристика об'єктів прав інтелектуальної власності.
28. Зміст права інтелектуальної власності.
29. Ознаки охороноспроможності об'єктів права інтелектуальної власності.
30. Поняття авторського права та сфера його дії.
31. Виникнення та здійснення авторського права.
32. Об'єкти, що охороняються авторським правом.
33. Правомірне використання твору без згоди автора.
34. Строки охорони авторських прав.
35. Поняття патентного права. Права та обов'язки, що виникають з патенту.
36. Поняття патенту. Строки дії патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту.
37. Порядок отримання патенту на винахід.
38. Поняття, ознаки винаходу, строк правової охорони.
39. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав на винахід та корисну модель.
40. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.
41. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
42. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.
43. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
44. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття та види.
45. Ліцензійний договір: поняття, правова природа.
46. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Додаток 2)

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	
Контрольна робота * за змістовним модулем 1: 0 – 10					Контрольна робота * за змістовним модулем 2: 0 – 10			0 – 100

T1, T2 ... T8 – теми лекцій

* Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 10 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістовного модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання аспірант отримує 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	Зараховано
85 - 89	B	Зараховано
75 - 84	C	
70 - 74	D	
60 - 69	E	Зараховано
35 - 59	FX	
0 - 34	F	
		незараховано з можливістю повторного складання
		незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано	85 – 89 /	Здобувач достатньо повно	Здобувач має стійкі

	В	володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	75 – 84 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 /	Здобувач не повною мірою	Здобувач може

	Е	розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
незараховано з можливістю повторного складання	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. Навчально-методичне забезпечення

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- мультимедійні презентації;
- роздатковий ілюстративний матеріал (приклади документів);
- тестові завдання.
- Методичні рекомендації до вивчення змістовного модулю “Управління проектами та програмами” курсу “Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність” : для студентів денного(заочного) відділення усіх спеціальностей. Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) / [укладач: М. П. Чайковська] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, екон.-прав. ф-т, каф. маркетингу та бізнес-адміністрування. Одеса, 2020. 25 с.
- Право інтелектуальної власності: методичні рекомендації для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Рекомендовано

до друку Вченою Радою економіко - правового факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (протокол №6 від 30 січня 2019).

14. Рекомендована література

Управління проєктами, програмами.

Нормативно-правові акти

1. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вр>.
2. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.
3. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31.07.2000 р. № 928/2000. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000>.
4. Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади : Указ Президента України від 14.07.2000 р. № 887/2000. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/887/2000>.
5. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-16. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
6. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.
7. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.
8. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України № 1667-IX від 15.07.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.
9. Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року від 3 березня 2021 року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>.
10. Про Національну програму інформатизації. Закон України № 2807-IX від 29 грудня 2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>.
11. Про зміни до законів щодо функціонування інформаційно-комунікаційних систем / електронних комунікацій / публічних електронних реєстрів № 7152 (2022). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4070-20#Text>.
12. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках. Розпорядження Кабінету міністрів України від 31.12.2024 № 1351-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>.

Основна

1. Блага Н. В. Управління проектами: *навч. посібник*. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с
2. Войтенко О.С. Управління проектами: *навч. посібник*. / О.С. Войтенко. Київ: КНУБА, 2020. 276 с. <https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2023/10/073mag-project-management-voitenko-2020.pdf>
3. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: *підручник*. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. 416 с <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45133/3/%D0%92%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf>
4. Приймак В.М. Управління проектами. Збірник кейсів: *навч. посібник*. Publisher: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2020. 268 с. https://www.researchgate.net/publication/344136281_Upravlinna_proektami_Zbirnik_kejsiv
5. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: *навч. посібник*. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с
6. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Управління науковими проектами: *навч. посібник*. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 432
7. Управління проектами: *навч. посібник* / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 224 с.
8. Чайковська М.П. Інноваційний менеджмент: *навч. посібник*. Одеса :ОНУ імені І.І. Мечникова, 2015. 382 с.
9. Чайковська М. П. Інвестування: *підручник*. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2016. 322 с.
10. Yakymenko I, Shtefan E. Lukianyhin V. Management of scientific projects [Electronic resource]: *textbook*. Kyiv: NUFT, 2022. 139 p. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054078.pdf>

Додаткова

1. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Управління проектами: *навч. посіб.* Суми: Університетська книга, 2014. 271 с.
2. Ворона П.В. Технологія управління проектами: *підруч. для студентів ВНЗ*. Полтава: Шевченко, 2013. 172.
3. Кори Коган., Сьюзет Блейкмор, Джеймс Вуд. Управління проектами. К.: Кондор, 2018. 240 с.
4. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: *навч. посіб.* К.: Кондор, 2013. 386 с.
5. Кузьмініх В. О., Коваль О. В., Тараненко Р. А. Моделі та засоби управління ІТ-проектами: *навч.-метод. посіб.* КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 222 с.
6. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтоване управління взаємодією в проектах: *монографія*. Сєверодонецьк: СХУ ім. Володимира Даля, 2015. 242 с.

7. Менеджмент стартап проєктів / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко та ін.; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2019. 337 с.
8. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проєктами: *навч. посіб.*: теорет. матеріал, метод. вказівки та завдання до викон. лаб. занять і самот. роботи студентів. Львів: СПОЛОМ, 2014. 304 с.
9. Теоретико-методичні основи управління соцієтальними системами в умовах інноваційно-екологічного розвитку: маркетингові аспекти : *монографія* / за заг. ред. д.е.н., проф. О. В. Садченко. Одеса : Інтерпринт, 2020. 92 с.
10. Управління науковими проєктами в публічній сфері: *методичні рекомендації* для вивчення навчальної дисципліни (для здобувачів третього рівня вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування») / уклад. Трещов М. М. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 36 с.
11. «Управління проєктами»: *навчальний посібник* до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проєктів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.
<https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/cf735d19-339f-44c8-8b5a-42f40468edf4/content>
12. Чайковська М. П. Концептуально-методологічні засади управління маркетинговими ІТ-проєктами в умовах цифрових трансформацій : *монографія*. Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 370 с.
13. Чайковська М.П., Стоянов В.М. Інноваційні інструменти маркетингового ризик-менеджменту в забезпеченні сталого розвитку банківської системи України. *Маркетинг і цифрові технології*. 2024. Т. 8, №4. С. 21-32. DOI: 10.15276/mdt.8.4.2024.3
14. Шишмарьова Л.О. Управління проєктами: *навч. посіб.* для самот. роботи студентів. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 135 с.
15. Chaikovska M., Levitskaia A. Modern approaches to managing mobile marketing IT projects. Scientific journal. *Маркетинг і цифрові технології*. 2020. Том 4. № 1. С. 88-97.
16. Chaikovska M., Chaikovskyy M. Strategies for implementation of Affiliate-projects in marketing activity. *Scientific Journal of Polonia University*. 2018. № 2 (27). P.18-25.
17. Chaikovska M., Bielienkaia E. Management Technologies of Business Modeling in IT Startup Marketing. *Маркетинг і цифрові технології*. 2022. Том 6. № 1. С. 78-91.
18. Chaikovska M., Yashkina O., Filatova V. Artificial Intelligence in Mobile Marketing: Conditions, Obstacles and Prospects of Using. *Маркетинг і цифрові технології*. 2020. Том 4. № 2. С. 53-60.
19. Chaikovska M., Oklander M., Oklander T., Yashkina O., Pedko I. Analysis of technological innovations in digital marketing. *Eastern-European Journal of*

- Enterprise Technologies*. 2018. Vol. 5. № 3(95). P. 80-91. Chaikovska M., Chaikovskyy M. Strategies for implementation of Affiliate-projects in marketing activity. *Scientific Journal of Polonia University*. 2018. № 2 (27). P.18-25.
20. Chaikovska M., Chaykovskyy O. Secure and efficient cloud computing environment. *International Scientific Journal INDUSTRY 4.0, ISSUE 3/2018*. Bulgaria:STUME, 2018. P.112-115.

Охорона інтелектуальної власності

Нормативно-правові акти

1. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%80>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
5. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
6. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15.05.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19>.
7. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5.10.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
8. Про охорону прав на винаходи та корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
9. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-80>.
10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
11. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
12. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
13. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
14. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.
15. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
16. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 05.07.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2594-15>.

17. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/94-80>.
18. Про інформаційні агентства: Закон України від 28 лютого 28.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-80>.
19. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-80>.
20. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-80>.
21. Про схвалення концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2016>

Основна

1. Антонова О. Управлінське-правове регулювання інтелектуальної власності у сфері оборони. Національні інтереси України, 2025. URL: https://www.researchgate.net/publication/393332261_UPRAVLINSKO-PRAVOVE_REGULUVANNA_INTELEKTUALNOI_VLASNOSTI_U_SFERI_OBORONI
2. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
3. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник / Н.О. Білоусова, Н.В. Гаврушкевич, М.А. Данильченко та ін. / за ред. проф. П.М. Цибульова та доц. А.С. Ромашко. НТУУ “КПІ” ім. Ігоря Сікорського. Київ: Вид-во “Політехніка”, 2021. 374 с.
4. Інтелектуальна власність: навч. посібник / Т. Г. Васильців, В. В. Апопій, Р. Л. Лупак, О. О. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. 172 с.
5. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 360 с.
6. Коваль І.Ф. Глазков Є.Г. Право інтелектуальної власності, 2023. URL: <https://jrchdnu.donnu.edu.ua/article/view>
7. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-тє вид. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.
8. Право інтелектуальної власності : підручник / А.В. Аксютіна, Л.В. Межевська, О.В. Нестерцова-Собакарь та ін. ; ред. Т.В. Ярошевська. Дніпро : ДДУВС, 2022. 336 с.
9. Цивільне право України (Загальна частина) : навчально-методичний посібник. Полтава : ПІЕП, 2020. 199 с.
10. Харитонова О.І. Право інтелектуальної власності : підручник. Київ : Юрінком Інтер. 2023. 540 с.

Додаткова

1. Андрощук Г.О., Бондарев Т.Б., Іваницька Н.А., Шкляр С.В. Науково-практичний коментар до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Науково-практичне видання. К.: ВД «Юридична газета», 2013. 175 с.
2. Бабець І. Г., Мойсеєнко І. П. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2014. 160 с.
3. Биркович Т.І., Бондар І.С., Шишка Р.Б. та ін. Право інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: навчальний посібник. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2015. 280 с.
4. Бошицький Ю., Козлова О. Аспекти правової охорони комерційних найменувань в Україні. Інтелектуальна власність. 2005. № 9. С. 8-13.
5. Бутнік-Сіверський О. Раціоналізаторство – складова інноваційної діяльності в умовах розвитку економіки знань. Інтелектуальна власність. К. 2007. Вип. № 8. С. 41-50.
6. Васильців Т. Г. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 252 с.
7. Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / За заг. ред. О.В. Черевка, О.П. Орлюк. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2015. 144 с.
8. Дергачова В. В. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.
9. Еннан Р.Є. [та ін.]. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 492 с.
10. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково–практична конференція 24 лютого 2010 р. Київський університет права НАН України. К.: Видавництво Європейського університету, 2010. Вип. 1. 156 с.
11. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 22 лютого 2011 р. Київський університет права НАН України. К.: Видавництво Європейського університету, 2011. Вип. 2. 142 с.
12. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 22 лютого 2012 р. Київський університет права НАН України. — К.: Видавництво Європейського університету, 2012. Вип. 3. 182 с.
13. Інтелектуальна власність: навчальний посібник [Р. Ю. Кожушко, М. В. Колосніченко, І. П. Остапчук, М. С. Винничук]. К.: КНУТД, 2014. 108 с.
14. Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття: збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (15-16 жовтня 2015 р.) / за заг. ред. О.В. Черевка, О.П. Орлюк. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2015. 248 с.

15. Кірін Р.С., Хоменко В. Л., Коросташова І.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Д.: Національний гірничий університет, 2012. 320 с.
16. Кірін Р.С. Патентологія: монографія. Дніпропетровськ: НГУ, 2015. 424 с.
17. Клейменова С.М. Послуги хостингу в системі послуг. Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені В.Винниченка. Серія 2Право», 2019. Випуск 6. С.26-29.
18. Ксенофонтова М. М. Інтелектуальна власність: у схемах і таблицях: навчальний посібник для підготовки магістрів з усіх напрямів підготовки і галузей знань. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. 292 с. URL: <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/704>
19. Кодинець А.О. Договірні відносини у сфері колективного управління авторськими та суміжними правами. Науковий вісник Херсонського державного університету. Юридичні науки. 2016. № 4. С. 60-64.
20. Кодинець А.О. Правові засади оновлення законодавства України у сфері інтелектуальної власності в умовах сучасності. Сучасна цивілістична наука в умовах гібридної війни: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 16 листопада 2017 р. К.: Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського, 2017. С. 106-109.
21. Кодинець А.О. Правові засади систематизації інформаційних зобов'язань. Підприємництво, господарство і право. 2017. №11, С. 35-39.
22. Кодинець А.О. Реформування законодавства у сфері інтелектуальної власності: напрями, проблеми, перспективи. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 4. URL: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2017/12/49-58.pdf>
23. Кохановська О. В. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на розвиток сучасного законодавства в Україні. Право України. 2011. № 5. С. 52–59.
24. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: Підруч. К: Кондор, 2005. 428 с.
25. Кузнецова Н. С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Право України. 2011. № 3. С. 21–29.
26. Лазебний В.С. та ін. Основи інтелектуальної власності та її захисту: навчальний посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2014. 160 с.
27. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-тє вид. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.
28. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник. [Ю. І. Фордзюк, В. М. Кабацій]. К.: Кондор, 2012. 208 с.
29. Патентознавство: навчальний посібник [укл.: Л.Г. Ніколайчук, Л.Б. Демидчук]. Львів: Видавництво ЛІКА, 2015. 172 с.
30. Потоцький М.Ю. Господарсько-правовий захист інтелектуальної власності в Україні: монографія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2014. 620 с.
31. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. [О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе]. Одеса: Фенікс, 2011. 492 с.

32. Харитонов О.І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади). О.: Фенікс, 2011. 346 с.
33. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 276 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова: <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронне джерело]: офіційний сайт / Кабінет Міністрів України. : <http://www.ukrgold.net/links/21951/21962/>.
3. Верховна Рада України [Електронне джерело]: офіційний сайт / Верховна Рада України. <http://www.rada.gov.ua>.
4. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». Управління патентно-інформаційних послуг та проєктів : <http://iii.ua/uk>
5. Офіційний веб-сайт Всеукраїнської асоціації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): <https://ring.org.ua/edr/uk/company/21655171>
6. Науково-практичний журнал "Інтелектуальна власність в Україні": <https://intelvlas.com.ua/>
7. Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: <http://www.library.kpi.ua>
8. Офіційний сайт Рахункової палати України [Електронне джерело]: офіційний сайт / Рахункова палата України; ЗАТ «Софтлайн» : <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>.
9. Інтернет портал «Діяльність системи ООН з досягнення Цілей розвитку тисячоліття» [Електронне джерело]: Секція веб-послуг Департаменту громадської інформації ООН.: <http://www.un.org/russian/millenniumgoals/>.
10. Державний комітет статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
11. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
12. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.kiev.ua/>

Плани практичних занять
Змістовий модуль 1. Управління проєктами, програмами.

Практичне заняття 1.

Тема 1-2. Загальні засади методології управління проєктами, програмами. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм

Питання для обговорення:

1. Тенденції наукових досліджень в новій економіці.
2. Концепція проєкту в управлінні.
3. Основні риси, ознаки, властивості проєктів, програм.
4. Класифікація проєктів, програм.
5. Життєвий цикл проєкту.
6. Особливості сучасних проєктів наукових досліджень.
7. Компоненти структуризації проєкту, програми.
8. Планування послідовності виконання проєктів, програм.
9. Генерація ідей при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм.
10. Методи пошуку інноваційних ідей.
11. Метод ментальних карт (Mindmapping) Т. Бьюзен.
12. Програмно-технологічна підтримка mindmapping.
13. Бізнес-моделі планування проєктів.
14. Модель Value Proposition, NABC – призначення та переваги.
15. Модель Business Model Canvas – складові та алгоритм використання.

Опитування.

Виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій, планування власного проєкту.

Практичне заняття 2.

Тема 3. Управління та інформаційна підтримка проєкту, програми. Застосовування організаційного інструментарію управління проєктом, програмою у практичній діяльності.

Питання для обговорення:

1. Стандарти та моделі щодо визначення структури життєвого циклу проєктів, етапи розробки, недоліки та переваги.
2. Особливості інформаційної підтримки наукових проєктів математичного спрямування.

3. Розвиток методів управління проєктами.
4. WBS–структура проєкту.
5. Логіко-структурний підхід в управлінні проєктами, програмами.
6. Інформаційне середовище проєкту як передумова успіху проєкту.
7. Роль інформаційних систем та комунікаційних технологій в реалізації сучасних наукових проєктах.
8. Особливості інформаційної складової та технологічного інструментарію наукових проєктів математичного спрямування.
9. Функціональні можливості сучасних інформаційних систем управління проєктами (ІСУП).
10. Модель проєкту в ІСУП.

Опитування. Виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій, виконання власного проєкту.

Практичне заняття 3.

Тема 4. Управління вартістю, часом, персоналом, якістю та ризиками проєкту, програми. Управління проєктом, програмою на всіх стадіях розвитку їх життєвого циклу; використання сучасних ІТ в процесі управління проєктом, програмою

Питання для обговорення:

1. Методи та показники оцінки ефективності проєкту.
2. Оцінка ефективності інвестиційного проєкту.
3. Показники оцінки ефективності інвестиційних проєктів на базі статистичних та динамічних методів.
4. Сфери застосування та обмеження методів.
5. Джерела ресурсного забезпечення проєкту та їх вибір.
6. Планування витрат.
7. Поняття ризику та невизначеності.
8. Класифікація ризиків проєкту.
9. Основні методи аналізу ризиків та способи їх зниження.
10. Управління якістю проєкту та способи забезпечення якості проєкту.
11. Формування команди проєкту.
12. Організація ефективної діяльності команди.
13. Управління конфліктами в проєктах.
14. Методи підвищення ефективності реалізації проєкту.
15. Лідерство і мотивація в команді.

Опитування. Розв'язання задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій, завершення та презентація власного проєкту.

Контрольна робота за ЗМ 1

Питання для підготовки до контрольної роботи

1. Порівняльна характеристика проектного та процесного підходів в управлінні.
2. Ознаки та характеристики проекту. Системи класифікації проектів.
3. Особливості управління науково-дослідницькими проектами.
4. Особливості управління інноваційними проектами.
5. Життєвий цикл проекту. Структура, етапи та фази. Основні процеси.
6. Стандарти щодо визначення структури життєвого циклу.
7. Каскадна модель, етапи розробки, недоліки та переваги.
8. Спіральна модель, проблеми її використання.
9. Залежність ризиків від часу розробки для різних моделей.
10. Еволюція методів управління проектами.
11. Діаграма Ганта. Переваги, недоліки, історія запровадження.
12. Метод СРМ. Переваги, недоліки, історія запровадження.
13. Діаграма PERT. Переваги, недоліки, історія запровадження.
14. Загальна схема проектного аналізу.
15. Попередній аналіз ідеї проекту.
16. Mindmapping та ІС щодо їх побудови.
17. Сучасні тренди програмно інформаційної підтримки Mindmapping.
18. Бізнес-моделі обґрунтування цінності проекту.
19. Елементи бізнес-моделі, їх призначення та послідовність.
20. Поняття ризику та невизначеності.
21. Класифікація ризиків проекту.
22. Причини виникнення та чинники впливу на динаміку ризиків.
23. Визначення бюджету. Фінансування проекту, програми.
24. Оцінка ефективності інвестиційного проекту.
25. Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів на базі статистичних та динамічних методів.
26. Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх вибір.
27. Методи підвищення ефективності реалізації проекту.

Змістовий модуль 2. Охорона прав інтелектуальної власності

Практичне заняття 4

Тема 5. Загальні засади права інтелектуальної власності.

Питання для обговорення:

1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.
2. Предмет, система, джерела та методи права інтелектуальної власності.
3. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності.
4. Джерела права інтелектуальної власності та їх систематизація.
1. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
2. Правове становище роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності.
3. правонаступництво та спадкоємство прав інтелектуальної власності.
4. Держава як володілець прав інтелектуальної власності.
5. Вільні користувачі прав інтелектуальної власності.
6. Правове положення патентознавців.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Поточне тестування.

Тема 6. Авторське право та суміжні права.

Питання для обговорення

1. Поняття та ознаки авторського права.
2. Джерела авторського права.
3. Об'єкти авторського права.
4. Суб'єкти авторського права.
5. Особливості виникнення та здійснення авторського права.
6. Зміст авторського права: особисті немайнові права авторів; майнові права авторів. Право слідування.
7. Умови охороноздатності. Умови та правові наслідки реєстрації авторських прав.
8. Строки охорони авторських прав. Охорона і захист авторських прав.

Опитування.

Виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Поточне тестування.

Практичне заняття 5

Тема 7. Патентне право.

Питання для обговорення:

1. Поняття патентного права.
2. Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноспроможності.
3. Поняття і ознаки винаходу.
4. Поняття і ознаки корисної моделі.
5. Оформлення патентних прав.
6. Охоронні документи в патентному праві.
7. Складання та подання заявки. Вимоги до неї. Зміст заявки.
8. Порядок подання заявки. Пріоритет заявки та його визначення.

Розгляд заявки в патентному відомстві.

9. Дострокове припинення чинності прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Відміна патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту.

10. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності. Право першокористувача. Примусове відчуження патентних прав.

Опитування.

Вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Поточне тестування.

Практичне заняття 6

Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.
2. Наукові відкриття: поняття, ознаки, захист прав.
3. Поняття, ознаки та об'єкти захисту прав на раціоналізаторські пропозиції.
4. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

Опитування.

Вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Поточне тестування.

Контрольна робота за ЗМ2

Питання для підготовки до контрольної роботи

1. Законодавство України в сфері інтелектуальної власності.
2. Загальна характеристика об'єктів прав інтелектуальної власності.
3. Зміст права інтелектуальної власності.
4. Ознаки охороноспроможності об'єктів права інтелектуальної власності.
5. Поняття авторського права та сфера його дії.
6. Виникнення та здійснення авторського права.
7. Об'єкти, що охороняються авторським правом.
8. Правомірне використання твору без згоди автора.
9. Строки охорони авторських прав.
10. Поняття патентного права.
11. Права та обов'язки, що виникають з патенту.
12. Поняття патенту.
13. Строки дії патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту.
14. Порядок отримання патенту на винахід.
15. Поняття, ознаки винаходу, строк правової охорони.
16. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав на винахід та корисну модель.
17. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.
18. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
19. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.
20. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
21. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття та види.
22. Ліцензійний договір: поняття, правова природа.
23. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами
поточного, періодичного та підсумкового контролю**

№ п/з	Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Змістовий модуль 1. Управління проєктами, програмами			
1	Тема 1. Загальні засади методології управління проєктами, програмами	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 10
	Тема 2. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проєктів, програм	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 – 10
2	Тема 3. Управління та інформаційна підтримка проєкту, програми	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 10
3	Тема 4. Управління вартістю, часом, персоналом, якістю та ризиками проєкту, програми	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 – 10
	Контрольна робота за ЗМ1 (тестування)	0 – 10	0 - 10
Змістовий модуль 2. Охорона інтелектуальної власності			
4	Тема 5. Загальні засади права інтелектуальної власності Тема 6. Авторське право та суміжні права	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 10
5	Тема 7. Патентне право	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 10
6	Тема 9. Правова охорона нетрадиційних об’єктів права інтелектуальної власності.	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 10
	Контрольна робота за ЗМ2 (тестування)	0 - 10	0 - 10
	Загалом сума балів		0 - 100

Додаток 3

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):		
Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання*	Компетентності та результати навчання, що формуються	Кількість годин
Prometheus – найбільша українська платформа освітнього напрямку, де є різні онлайн-курси українських та найкращих світових університетів. 1. Онлайн-курс: «Основи проєктного менеджменту: виконання/контроль проєкту» Курс від професорки Університету Іллінойсу Фатане Тагнабоні-Дутта надасть набір інструментів, які допоможуть досягти бажаних результатів та успіху в проєктному менеджменті, створювати реалістичний план ресурсів, управляти циклом проєкту, планувати спрінти та використовувати фрейворк Scrum. https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-execution-control/ 2. Онлайн-курс: «Вступ до конституційного права» Курс пропонує Основи теорії конституціоналізму та прав людини, знання про природу конституцій, функціонування державної влади та систему стримувань і противаг. допоможе сформувати у слухачів цілісне розуміння історії, сутності та структури конституційного права, поглибити знання в сфері теорії конституціоналізму, прав людини, правових основ функціонування органів державної влади. https://prometheus.org.ua/prometheus-free/constitutional-law-intro/	СК06. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проєкти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство під час їхньої реалізації. СК08. Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності РН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. РН 03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів. РН 10. Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.	Відповідно до програм и курсу